

ЗВІТ
про результати відвідування місця несвободи
для виконання функцій національного превентивного механізму

14.03.2023

м. Кропивницький

Загальна частина

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», здійснено відвідування Новомиргородського психоневрологічного інтернату (далі – заклад, інтернат, ПНІ) у складі:

Григоренко Ольги Олександрівни головного спеціаліста відділу сприяння роботі регіональних представництв – керівник групи НПМ;

Жучені Віктора Семеновича – представника громадської організації.

Адреса розташування місця несвободи: вул. Дудченка 9, м. Новомиргород, Кіровоградської області.

Новомиргородський психоневрологічний інтернат є стаціонарним інтернатним закладом для соціального захисту, що створений для тимчасового або постійного проживання/перебування осіб із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги, соціальних послуг та комплексу реабілітаційних заходів і яким згідно з висновком лікарської комісії за участю лікаря-психіатра не протипоказане перебування в закладі.

Під час відвідування здійснювався моніторинг стану забезпечення конституційних прав підопічних на повагу до гідності та індивідуального розвитку, на охорону здоров'я, реабілітацію, медичну допомогу, а також прав на гідні та безпечні умови проживання, на якісне харчування, на доступ до інформації та правової допомоги.

Відповідно до штатного розпису інтернату – штат працівників складає - 181 посада, із них: адміністративний персонал - 5 посади; бухгалтерія - 7 посад; жіноче відділення - 69 посад; чоловіче відділення – 100 посад.

Інтернат розрахований на 290 осіб. Станом на 14.03.2023 в інтернаті по списку 216 підопічних, 120 - чоловіки і 96 - жінок.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування НПМ здійснено 08.12.2020 року. За результатами попереднього відвідування НПМ виявлено порушення та недоліки:

Жіночий корпус:

- Душові кімнати розташовані в підвальному приміщенні. Освітлення в душових кімнатах частково не функціонує. Підлога душової кімнати пошкоджена.

- Душкове приладдя та самі душові кімнати потребують значного ремонту. В душових кімнатах відсутні ширми, що порушує право проживаючих осіб на приватність.
- Зіставлені ліжка підопічних.
- У жіночому відділенні відсутні приліжкові тумбочки, килимки. Відсутнє загальне килимокове покриття.
- вікна у приміщеннях що не були відремонтовані, затягнуті плівкою. Освітлення в таких приміщеннях значно гірше. Температура в приміщеннях нижче норми.
- В туалетних кімнатах розташовано по 2 унітази. Унітази не обладнані сидіннями. Між унітазами відсутні перегородки та двері, що порушує право на приватність.
- Вікна в туалетних кімнатах не затемнені.

Чоловічий корпус:

- У багатьох кімнатах недостатній рівень освітлення.
- Відсутні приліжкові тумбочки, та приліжкові килимки.
- В туалетних кімнатах розташовано по 2 унітази. Унітази не обладнані сидіннями. Між унітазами відсутні перегородки та двері, що порушує право на приватність.
- Вікна в туалетних кімнатах не затемнені.

За результатами відвідування НПМ Новомиргородського НПІ були направлені рекомендації щодо усунення порушень та недоліків:

- Кіровоградській обласній державній адміністрації та Кіровоградській обласній раді;
- Департаменту соціального захисту населення ОДА;
- Керівництву Новомиргородського психоневрологічного інтернату.

Під час відвідування встановлено, що за час з попереднього візиту (грудень 2020 року) в інтернаті відбулися деякі позитивні зміни на краще. Для проживання підопічних жінок облаштовано трьохповерхову будівлю. Лежачих підопічних розміщують на 1 поверсі корпусів для полегшення доступу до прогулянок на свіжому повітрі. На момент візиту лежачих підопічних не було. Підопічні жінки проживають в кімнатах, розрахованих на 8-10 осіб. На всіх поверхах облаштовано кімнати відпочинку з телевізорами. Для перегляду телевізійних передач в кімнатах і коридорах встановлено телевізори. Проведено ремонт деяких кімнат. Частина старих дерев'яних вікон замінена на сучасні металопластикові. Під час візиту встановлено, що підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням, отримують необхідну медичну допомогу, одягнені та взуті за сезоном.

Під час спілкування з підопічними скарг, заяв чи звернень на умови проживання, харчування, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги не надійшло.

Під час моніторингового візиту не виявлені порушення конституційних прав людини і громадянина. В інтернаті не виявлено фактів побиття, погроз фізичного насилля, обмеження рухів і свободи.

Зі слів підопічних в закладі відсутня кімната для ізоляції, не використовуються до підопічних ремені чи паски для фіксації в період

погіршення психологічного стану підопічних. Зі слів підопічних ставлення персоналу до них дружнє. Персонал не допускає принизливих висловлювань до підопічних.

Разом з тим, під час планового відвідування Новомиргородського ПНІ групою НПМ були виявлені недоліки, що призводять до порушення прав підопічних, зокрема:

1. Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

Під час огляду приміщення інтернату, яке визначено як укриття, встановлено, що його приміщення потребують ремонту та не можуть експлуатуватись в якості захисної споруди, оскільки не відповідають вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту» (далі - Наказ) (фото 21,22).

Готовність фонду захисних споруд, зокрема передбачає належний технічний стан несучих огорожувальних конструкцій, гідроізоляції і захисних пристроїв захисної споруди (споруди подвійного призначення, найпростішого укриття); справність і постійну готовність до роботи спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення захисної споруди, наявність нормативних аварійних запасів води, паливно-мастильних матеріалів, а також майна, необхідного для життєзабезпечення населення, що підлягає укриттю; належний протипожежний та санітарний стан приміщень споруд фонду захисних споруд.

Необладнані та не відповідають встановленим нормам прилаштовані укриття (приміщення складів для продуктів та овочів) для підопічних, які використовуються під час сигналу «Повітряної тривоги». Не встановлені показники (стрілки) руху підопічних до укриттів.

З огляду на зазначене, невиконання вищенаведених норм Наказу порушує право підопічних на життя, оскільки укриття закладу не підготовлено для його належного використання в умовах воєнного стану.

2. Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України)

На території чоловічого відділення розташований корпус реабілітаційного відділення.

У реабілітаційному відділенні облаштовано кабінет ЛФК (лікувально фізична культура), масажний кабінет. В реабілітаційному відділенні проводять фізіотерапевтичні процедури, ароматерапія, кисневі коктейлі, механомасаж (масажувальне крісло), спортивні тренажери, бігові доріжки.

В реабілітаційному відділенні облаштована ванна «Астра-1» для приймання бальнеологічних процедур та кисневий концентратор. Також облаштовано сучасне стоматологічне крісло. В штаті Новомиргородського ПНІ вакантна посада лікаря-стоматолога. Стоматологічні послуги надає лікар-стоматолог з Новомиргородської центральної районної лікарні.

В ході візиту здійснено перевірку інтернату щодо організації надання медичної допомоги підопічним. Медичний супровід підопічних здійснюють

відділеннях закладу штатним медичним персоналом. Вартість медикаментів на одного підопічного на один день складає – 6.75 грн.

Медичний супровід підопічних здійснюють у відділеннях закладу штатним медичним персоналом.

В штат закладу входять:

- 1 лікар загальної практики – сімейний лікар;
- 2 ст. медична сестра;
- 1 сестра медична з дієтичного харчування;
- 5 сестра медична;
- 11 молодша медична сестра
- 9 молодша медична сестра (санітарка);
- 1 сестра медична з масажу,
- та інші мед. сестри.
- 1 лікар психіатр - вакантна посада;

Медичним персоналом надається медична допомога 96 жінкам та 122 чоловікам підопічним із хронічними соматичними захворюваннями. Всі підопічні інтернату уклали договір з сімейним лікарем-терапевтом на обслуговування.

Разом з тим, не проведено медичне обстеження підопічних у повному обсязі за 2022 рік. Лікарня вимагає оплату за проведення медичного обстеження підопічних, аналогічна ситуація з лікуванням онкохворих, за їх обстеження та лікування необхідно проводити оплату. В бюджеті закладу такі кошти не передбачені.

3. Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

У спальних приміщеннях недостатня кількість приліжкових тумб, не достатня кількість ламп освітлення для приміщень, не проведено заміну вікон в деяких кімнатах.

Деякі кімнати потребують ремонту.

В інтернаті не забезпечено приватності при здійсненні санітарно-гігієнічних процедур: в туалетних кімнатах відсутні двері/перегородки, засоби гігієни також відсутні, в санітарно-гігієнічних кімнатах накладки на унітаз відсутні, що створює незручності під час користування ними відповідно до вимог ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди (фото 13,14). Заклади соціального захисту населення». За словами підопічних, туалетний папір знаходиться у медичної сестри і видається одноразово за вимогою.

Харчування в інтернаті чотириразове, з проміжками не більше ніж чотири години. 5 підопічних приймають - дієтичну, 0 підопічних – протерту їжу. Вартість харчування на одного підопічного в день становить – 82.20 грн. Моніторингова група отримала позитивні відгуки на харчування. Меню різноманітне, в раціоні наявне м'ясо, риба, овочі, фрукти, соки. Добові проби харчування зберігаються в холодильнику, промарковані. Проте, кухонне приладдя для випікання потребує заміни (фото 17,18).

Рекомендації:

Кіровоградській державній адміністрації та Кіровоградській обласній раді:

1. Забезпечити контроль за усуненням недоліків, викладених у цьому звіті, та вжити заходів щодо забезпечення безпечних та комфортних умов проживання підопічних.
2. Розглянути питання, щодо виділення коштів для Новомиргородського психоневрологічного інтернату для завершення ремонтних робіт із заміни старих віконних конструкцій на нові металопластикові віконні конструкції та для поновлення меблевого фонду.
3. Розглянути питання щодо виділення коштів для обстеження та лікування підопічних в лікарських закладах поза межами інтернату.

Адміністрації Новомиргородського ПНІ:

1. Провести ремонт освітлення та підлоги в душових кімнатах жіночого відділення.
2. Обладнати душові кімнати в жіночому відділенні ширмами для забезпечення приватності.
3. Вжити заходи щодо обладнання наявних укриттів для підопічних під час надходження сигналу «Повітряна тривога».

Додаток: Фотокопії на 4 арк.

Керівник групи НПМ

Головний спеціаліст відділу сприяння

Роботі регіональних представництв

Секретаріату Уповноваженого

Верховної Ради України з прав людини

Ольга ГРИГОРЕНКО

(фото 1) Жіноче відділення

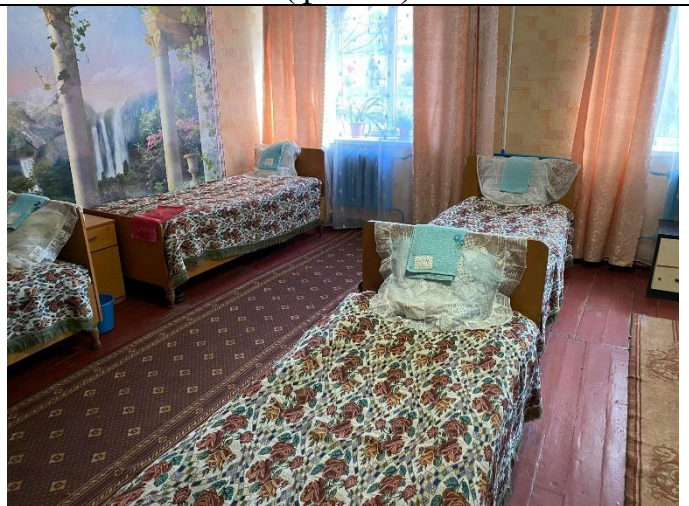
(фото 2) Чоловіче відділення

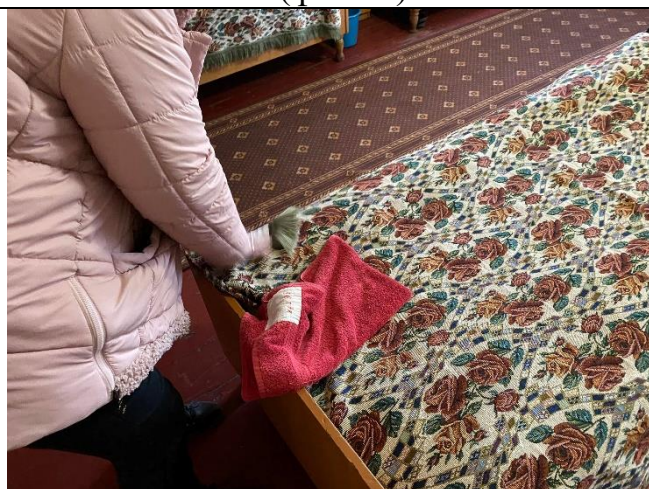
(фото 3)

(фото 4)

(фото 5)

(фото 6)

(фото 7)

(фото 8)

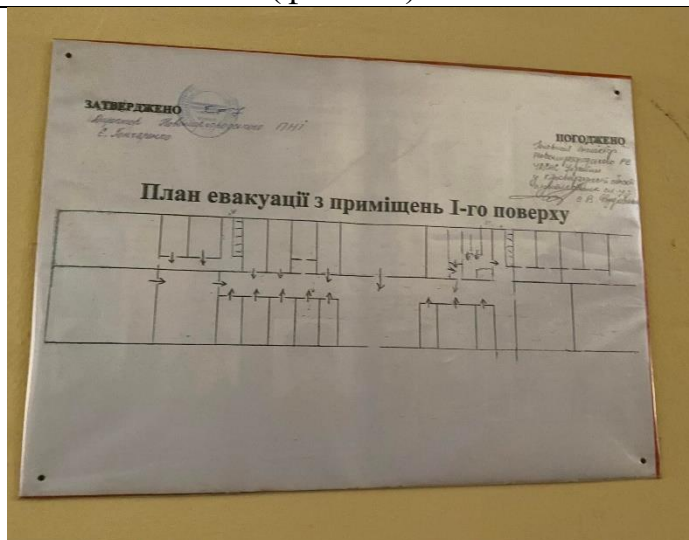
(фото 9)

(фото 10)

(фото 11)

(фото 12)стоматологічне обладнання

(фото 13)відсутність ширм/перегородок

(фото 14) відсутність ширм/перегородок

(Фото 15)

(Фото 16) їдальня

(Фото 17) кухонне приладдя для
випікання потребує заміни

(Фото 18) кухонне приладдя для
випікання потребує заміни

(Фото 19) їдальня

(Фото 20) Приміщення їдальні потребує
ремонту

(фото 21) укриття не відповідає нормам

(Фото 22)

